

РОЗДІЛ 6 НАСКРІЗНА ЗАДАЧА ТА ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

6.1 Наскрізна задача відображення в обліку американського акціонерного товариства основних господарських операцій, складання фінансової звітності та аналізу показників фінансової звітності (в дол. США, цифри умовні).

6.2 Практичні завдання.

6.3 Вправи для самостійної роботи.

6.1 Наскрізна задача відображення в обліку американського акціонерного товариства основних господарських операцій, складання фінансової звітності та аналізу показників фінансової звітності (в дол. США, цифри умовні)

Наскрізна задача охоплює набуття практичних навиків по темам курсу: «Фінансова звітність, її зміст та інтерпретація», «Облік необоротних активів», «Облік грошових коштів», «Облік розрахунків з дебіторами», «Облік короткострокових зобов'язань», «Облік запасів», «Облік довгострокових зобов'язань», «Облік власного капіталу».

Набуття практичних навичок відбувається рішенням наскрізної задачі на прикладі англо-американської моделі обліку. Наскрізна задача розглядається відповідно «Загальноприйнятим принципам бухгалтерського обліку» (США, GAAP), орієнтована на потреби студентів, які в перспективі можуть отримати посаду бухгалтера на підприємствах України, для роботи в яких потрібно знайомство з правилами GAAP. GAAP є системою бухгалтерського обліку яка відповідає міжнародним стандартам бухгалтерського обліку, крім цього ця система має більш детальну методологію ведення обліку.

При веденні обліку відповідно GAAP використовуються сім основних типів рахунків: постійні рахунки – активи, пасиви, капітал; тимчасові – доходи, витрати, прибутки та збитки. Постійні рахунки не закриваються та

переходять від одного облікового періоду до другого, вони відображаються в балансі. Тимчасові рахунки відображають зміни в постійних рахунках в ході господарської діяльності. По закінченню звітного періоду тимчасові рахунки закриваються шляхом переносу їх залишків на постійні рахунки.

Рахунки відображаються в Головній бухгалтерській книзі, де рахунки упорядковані відповідно плану рахунків. План рахунків представляє собою пронумерований список статей для яких ведуться рахунки. На відміну від українського законодавства бухгалтерського обліку в США відсутній затверджений федеральними органами влади план рахунків бухгалтерського обліку.

Для правильного відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку необхідно вміти проводити аналіз господарських операцій. Кожна господарська операція повинна бути оформлена первинним документом. Ці документи і є основою для аналізу операцій. Наприклад, фірма отримує в банку кредит 1 000 дол. США під простий вексель. Аналіз необхідно проводити наступним чином:

- необхідно проаналізувати вплив господарської операції на активи, пасиви та капітал фірми. В нашому прикладі активи «Каса» та пасиви «Векселі видані» збільшились;

- необхідно використати правило подвійного запису. Збільшення в активах відображається по дебету, збільшення в пасивах – по кредиту;

- необхідно провести записи по правилам реєстрації фактів господарської діяльності.

Дт рах. «Каса» 1 000

Кт рах. «Векселі видані» 1 000

Реєстрація фактів господарської діяльності проходить в три етапи:

- аналіз по первинним документам;
- запис в журнал;
- перенос в Головну книгу.

Господарські операції можуть бути зареєстровані прямо на рахунках,

але можуть виникнути труднощі при аналізі операцій, та помилки при їх реєстрації. А тому пропонується реєстрація всіх операцій в журналі. Процес переносу журнальних записів в Головну книгу називається розноскою. Послідовність переносу:

- у Головній книзі знаходять дебетований рахунок;
- проставляють дату проведення операції, в графі «Довідка про проводку» проставляють номер сторінки журналу з якої переноситься запис;
- в графі «Дебет» проставляють суму, зафіксовану в журналі;
- в графі «Довідка про проводку» журналу проставляють номер дебетованого рахунку, до якого відноситься сума;
- повторюють всі етапи для кредитованого рахунку.

Форма Головного журналу

Дата	Опис	Довідка про проводку	Дебет	Кредит

Рівняння дебетових та кредитових сальдо по рахунках Головної книги перевіряється за допомогою пробного балансу. Етапи складання пробного балансу:

- по кожному рахунку Головної книги виводиться сальдо;
- кожне сальдо заноситься в графу «Дебет» або графу «Кредит», рахунки розташовані по порядку їх розташування в Головній книзі;
- перевіряються підсумки кожної графи.

Пробний баланс дозволяє визначити пропуски в записах господарських операцій, найти помилку в записаній сумі.

Після складання пробного балансу необхідно провести трансформаційні записи. Трансформація – це коректування сальдо рахунків пробного балансу з метою отримання інформації, необхідної для заповнення форм фінансової звітності. Виходячи з того, що деякі факти господарської діяльності мають відношення не тільки до даного звітного періоду, необхідна

процедура трансформації. Таким чином, трансформація виникає в тих випадках, коли факти господарської діяльності впливають на зміни в активах, пасивах та капіталі протягом більше чим один звітний період. Трансформація оформляється бухгалтерським записом, яку називають трансформаційною проводкою. Вона складається як мінімум з одного запису по балансовому (постійному) рахунку и одного – по рахунку із Звіту про прибутки та збитки. Трансформація проводиться у формі відстрочки або нарахування. Після складання трансформаційного пробного балансу заповнення форм фінансової звітності значно спрощується.

Трансформаційні записи, які проводяться в кінці кожного звітного періоду мають мету дотримання принципу відповідності доходів та витрат. Реверсивний запис – запис у Головному журналі, який проводиться в перший день нового звітного періоду і є записом, протилежним трансформаційному запису попереднього періоду.

Облікова процедура визначає послідовність етапів облікового процесу від аналізу господарських операцій до складання фінансової звітності та закриттю рахунків. Ця процедура іноді називається обліковим циклом, який складається з наступних етапів:

- аналіз господарських операцій на основі первинних документів;
- реєстрація операцій в Головному журналі;
- перенос записів в Головну книгу;
- трансформація рахунків в кінці звітного періоду за допомогою складання трансформаційної таблиці;
- складання фінансової звітності на базі трансформаційного пробного балансу;
- закриття рахунків в кінці звітного періоду та підготовка до початку нового звітного періоду.

Наскрізна задача

Перший етап. Аналіз фінансово-господарських операцій акціонерного товариства за 2016 рік: (дол. США.):

1. У грудні 2016 року засноване акціонерне товариство. Реалізовано 20 000 його простих акцій, на рахунок в Остбанк надійшло 600 000 дол. США.

2. Витрати, пов'язані із заснуванням АТ, в сумі 20 000 дол. США оплачені чеком.

3. Придбані виробничі будівлі вартістю 300 000 дол. США та обладнання вартістю 100 000 дол. США, вартість придбання оплачена с банківського рахунку.

4. Придбані та прийняті матеріали на склад підприємства. Рахунок на суму 50 000 дол. США не оплачений.

Головний журнал

№	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, дол. США
1.	У грудні 2016 року засноване акціонерне товариство. Реалізовано 20 000 його простих акцій, на рахунок в Остбанк надійшло 600 000.	Гроші в Остбанку	Акціонерний капітал	600 000
2.	Витрати, пов'язані із заснуванням АТ, в сумі 20 000 оплачені чеком.	Орг.витрати	Гроші в Остбанку	20 000
3.	Придбані виробничі будівлі вартістю 300 000 та обладнання вартістю 100 000, вартість придбання оплачена з банківського рахунку	Будівлі Обладнання	Гроші в Остбанку	400 000
4.	Придбані та прийняті матеріали на склад підприємства. Рахунок на суму 50 000 не оплачений	Матеріали	Рахунки до оплати	50 000

Другий етап. Відображення фінансово-господарських операцій в бухгалтерському обліку - складання Головної книги.

ГОЛОВНА КНИГА

Гроші в Остбанку

1) 600 000	2) 20 000
	3) 400 000
Об. 600 000	Об. 420 000
С. 180 000	

Акціонерний капітал

	1) 600 000
	Об. 600 000
	С. 600 000

Організаційні витрати

2) 20 000	
Об. 20 000	
С. 20 000	

Будівлі

3) 300 000	
Об. 300 000	
С. 300 000	

Обладнання

3) 100 000	
Об. 100 000	
С. 100 000	

Матеріали

4) 50 000	
Об. 50 000	
С. 50 000	

Рахунки до оплати

	4) 50 000
	Об. 50 000
	С. 50 000

Третій етап. Після складання Головної книги складається баланс на 31.12.2016 р.

БАЛАНС на 31.12. 2016 р. (дол. США)

Актив	Сума	Пасив	Сума
1. Гроші в Ост банку	180 000	1. Рахунки до оплати	50 000
2. Матеріали	50 000	2. Акціонерний капітал	600 000
3. Організаційні витрати	20 000		
4. Будівлі	300 000		
5. Обладнання	100 000		
Баланс	650 000	Баланс	650 000

Фінансово-господарські операції за 2017 рік.

1. Придбані матеріали. Оплата в сумі 20 000 дол. США здійснена чеком. Матеріали прийняті на склад.

Дт рах. «Матеріали» 20 000

Кт рах. «Гроші в Остбанку» 20 000

2. Придбано виробниче обладнання на суму 40 000 дол. США. Рахунок не оплачений.

Дт рах. «Обладнання» 40 000

Кт рах. «Рахунки до оплати» 40 000

3. Оплачені чеком рахунки постачальників в сумі 10 000 дол. США.

Дт рах. «Рахунки до оплати» 10 000

Кт рах. «Гроші в Ост банку» 10 000

4. Отримання іпотечного кредиту 1.04.2010 р. у сумі 100 000 дол. США

Дт рах. «Гроші в Остбанку» 100 000

Кт рах. «Іпотечний кредит» 100 000

5. Виплачено за кредит 1.10.2017 р. 19 700 дол. США, у тому числі відсотки за шість місяців - 5 000 дол. та погашення кредиту – 14 700 дол. США

Дт рах. «Витрати на виплату відсотків» 5 000

Дт рах. «Іпотечний кредит» 14 700

Кт рах. «Гроші в Остбанку» 19 700

6. Оплачено чеком рахунки постачальників на суму 70 00 дол. США, у тому числі за матеріали – 40 000 дол. США, обладнання – 30 000 дол. США

Дт рах. «Рахунки до оплати» 70 000

Кт рах. «Гроші в Остбанку» 70 000

7. Реалізація обладнання:

- продажна ціна обладнання 9 000

(рахунки до отримання)

- вартість придбаного обладнання 12 000

- знос обладнання 2 000

- збитки від реалізації обладнання 1 000

(9 000 + 2 000 – 12 000)

Дт рах. «Рахунки до отримання» 9 000

Дт рах. «Знос обладнання» 2 000

Дт рах. «Збитки від вибуття обладнання» 1 000

Кт рах. «Обладнання» 12 000

8. Реалізація обладнання:

- продажна ціна обладнання 15 000

(гроші надійшли до банку)

- вартість придбаного обладнання 10 000

- знос обладнання 1 000

- прибуток від реалізації обладнання 6 000

(15 000 + 10 000 – 10 000)

Дт рах. «Гроші в Ост банку» 15 000

Дт рах. «Знос обладнання» 1 000

Дт рах. «Прибуток від вибуття обладнання» 6 000

Кт рах. «Обладнання» 10 000

9. Фірма закупила прості акції інших фірм на суму 40 000 дол. США. Оплата відбулася чеком. Придбання акцій представляє тимчасову інвестицію, тому що акції можуть бути реалізовані в будь який час.

Дт рах. «Тимчасова інвестиція» 40 000

Кт рах. «Гроші в Ост банку» 40 000

10. Фірма отримала дивіденди в сумі 6 000 дол. США за тимчасову інвестицію. Грошові кошти поступили в Остбанк.

Дт рах. «Гроші в Остбанку» 6 000

Кт рах. «Доход по дивідендам» 6 000

11. АТ продало акції інших фірм, на придбання яких витратило 40 000 дол. США. Сума від їх продажу, яка складає 50 000 дол. США, поступила в банк, прибуток від продажі – 10 000 дол. США.

Дт рах. «Гроші в Остбанку» 50 000

Кт рах. «Тимчасові інвестиції» 40 000

Кт рах. «Прибуток від тимчасових інвестицій» 10 000

12. Частина основних засобів, які не використовуються для власних потреб, передана в оренду іншій фірмі. Отримана на рахунок в Остбанку орендна плата в сумі 2 000 дол. США.

Дт рах. «Гроші в Остбанку» 2 000

Кт рах «Отримана орендна плата» 2 000

13. Нарахована заробітна плата 120 000 дол. США, у тому числі виробничому персоналу – 80 000 дол. США, робітникам збуту – 40 000 дол. США. Утримання по прибутковому податку складають 20 000 дол. США

Дт рах. «Виробництво» 80 000

Дт рах. «Поза виробничі витрати» 40 000

Кт рах. «Прибутковий податок» 20 000

Кт рах. «Заробітна плата до виплати» 100 000

Облік виробничих витрат та калькулювання собівартості здійснюється в рамках самостійного виробничого обліку. У фінансовому обліку в цій частині відображаються тільки підсумкові дані, наприклад, в цілому по рахунку «Виробництво». В деяких фірмах іноді рахунок «Виробництво» відсутній, тоді всі витрати відображають по видам витрат, які в кінці звітнього періоду відносять на рахунок «Прибутки та збитки».

14. Виплачена заробітна плата робітникам фірми в сумі 100 000 дол.

США та перерахований прибутковий податок в сумі 20 000 дол. США.

Виплата заробітної плати проводиться через банк.

Дт рах. «Прибутковий податок с заробітної плати перерахований до бюджету»	20 000
Дт рах. «Заробітна плата до виплати»	100 000
Кт рах. «Гроші в Остбанку»	120 000

15. Рахунок за використану в виробництві електроенергію в сумі 10 000 дол. США не оплачений

Дт рах. «Виробництво»	10 000
Кт рах. «Рахунки до оплати»	10 000

16. Сума витрат матеріалів у виробництві визначена методом періодичної

- інвентаризації залишків матеріалів на складі:
- залишок матеріалів на 1.1.2016р. 50 000
- придбано матеріалів за рік 20 000
- залишок матеріалів на 31.12.2017р. 10 000
- витрати за рік (50 000 + 20 000 – 10 000) = 60 000

Дт рах. «Виробництво»	60 000
Кт рах. «Матеріали»	60 000

17. Оплачені з банківського рахунку послуги 10 000, у тому числі на виробничі потреби - 8 000 та на збут – 2 000

Дт рах. «Виробництво»	8 000
Дт рах. «Поза виробничі витрати»	2 000
Кт рах. «Гроші в Остбанку»	10 000

18. Амортизація за рік складає:

- по виробничим основним засобам – 16 000 дол. США
- по основним засобам збуту – 4 000 дол. США

Загальна сума зносу – 20 000 дол. США, у тому числі знос будівлі – 14 000 дол. США, знос обладнання – 6 000 дол. США

Дт рах. «Виробництво»	16 000
-----------------------	--------

Дт рах. «Позавиробничі витрати» 4 000

Кт рах. «Знос будівлі» 14 000

Кт рах. «Знос обладнання» 6 000

Для фірм США створення амортизаційного фонду та накопичення грошових коштів на спеціальному рахунку в банку для поновлення основних засобів є необов'язковим. За цими умовами поновлення здійснюється або за власні вільні кошти, або за рахунок кредитів.

19. Прийнята на склад виготовлена за рік готова продукція по собівартості, визначеній методом періодичної інвентаризації незавершеного виробництва:

- залишок незавершеного виробництва на 1.01. 0
- виробничі витрати за рік 174 000
- залишок незавершеного виробництва на 31.12 34 000
- випуск готової продукції за рік по виробничій собівартості (0 + 174 000 – 34 000) = 140 000

Дт рах. «Готова продукція» 140 000

Кт рах. «Виробництво» 140 000

20. За звітний період пред'явлені покупцям за відвантажену продукцію рахунки на загальну суму 300 000 дол. США

Дт рах. «Рахунки до отримання» 300 000

Кт рах. «Дохід від реалізації» 300 000

У фінансовому обліку США моментом реалізації продукції вважається її відвантаження.

21. Протягом року від покупців для оплати пред'явлених їм рахунків на банківський рахунок фірми поступило 100 00 дол. США

Дт рах. «Гроші в Остбанку» 100 000

Кт рах. «Рахунки до отримання» 100 000

22. Визначення виробничої собівартості реалізованої за рік продукції здійснюється методом періодичної інвентаризації залишку готової продукції на складі:

- залишок готової продукції на 1.01. 0
- протягом року на склад поступило готової продукції
  - із виробництва 140 000
  - залишок готової продукції на 31.12. 20 000
- виробнича собівартість реалізованої за рік продукції
 $(0 + 140\,000 - 20\,000) = 120\,000$

Дт рах. «Собівартість реалізованої продукції» 120 000

Кт рах. «Готова продукція» 120 000

23. Протягом року з банківського рахунку оплачений податок на прибуток в сумі 20 000 дол. США

Дт рах. «Внесок по податку на прибуток» 20 000

Кт рах. «Гроші в Остбанку» 20 000

24. З банківського рахунку оплачені внески по страхуванню майна за два роки 8 000 дол. США

Дт рах. «Внески по страхуванню» 8 000

Кт рах. «Гроші в Остбанку» 8 000

25. Правління акціонерного товариства оголосило про дивіденди за 2017 рік у загальній сумі 24 000 дол. США. Дивіденди будуть виплачені акціонерам в наступному році.

Дт рах. «Дивіденди (оголошені)» 24 000

Кт рах. «Дивіденди до виплати» 24 000

Регулятивні проводки за 2017 рік

26. Із внесків за дворічне страхування майна (операція 24) в витрати 2017 року включаються 50 % .

Дт рах. «Витрати на страхування майна» 4 000

Кт рах. «Внески по страхуванню» 4 000

27. За 2017 рік нараховані відсотки по вексям покупців в сумі 6000 дол.

Дт рах. «Відсотки до отримання» 6 000

Кт рах. «Дохід від відсотків» 6 000

28. За 2017 рік нараховані відсотки по виданим постачальникам вексялям в сумі 2 000 дол. США

Дт рах. «Витрати на виплату відсотків» 2 000

Кт рах. «Відсотки до оплати» 2 000

29. Нарахований податок на прибуток за 2017 рік складає 60 000 дол. США, у тому числі, авансові платежі – 20 000 дол. США, до оплати 40 000 дол. США.

Дт рах. «Податок на прибуток» 60 000

Кт рах. «Внески по податку на прибуток» 20 000

Кт рах. «Податок на прибуток до оплати» 40 000

Заключні проводки за 2017 рік

30. Списання всіх витрат звітного періоду на рахунок «Загальний рахунок доходів і витрат»

Дт рах. «Загальний рахунок доходів і витрат» 238 000

Кт рах. «Збитки від вибуття обладнання» 1 000

Кт рах. «Витрати на страхування майна» 4 000

Кт рах. «Витрати на виплату відсотків» 7 000

Кт рах. «Прибутковий податок» 60 000

Кт рах. «Собівартість реалізованої продукції» 120 000

Кт рах. «Поза виробничі витрати» 46 000

31. Списання всіх доходів звітного періоду на рахунок «Загальний рахунок доходів і витрат»

Кт рах. «Загальний рахунок доходів і витрат» 330 000

Дт рах. «Прибуток від вибуття обладнання» 6 000

Дт рах. «Дохід від дивідендів» 6 000

Дт рах. «Прибуток від тимчасових інвестицій» 10 000

Дт рах. «Дохід від відсотків» 6 000

Дт рах. «Дохід від продажу готової продукції» 300 000

Дт рах. «Отримана орендна плата» 2 000

32. Списання чистого прибутку звітнього періоду на рахунок «Нерозподілений прибуток» (330 000 – 238 000)

Дт рах. «Загальний рахунок доходів і витрат» 92 000

Кт рах. «Нерозподілений прибуток» 92 000

33. Списання оголошених за звітний період дивідендів в сумі 24 000 (операція 25) в дебет рахунка «Нерозподілений прибуток»

Дт рах. «Нерозподілений прибуток» 24 000

Кт рах. «Дивіденди (оголошені)» 24 000

ГОЛОВНА КНИГА

Будівлі		Іпотечний кредит	
С. 300 000			С. -
		5) 14 700	4) 100 00
			С. 85 300

Гроші в Ост банку		Рахунки до оплати	
С. 180 000			С. 50 000
4) 100 00	1) 20 000	10 000	2) 40 000
8) 15 000	3) 10 000	6) 70 000	15) 10 000
10) 6 000	5) 19 700		
11) 50 000	6) 70 000		
12) 2 000	9) 40 000		
21) 100 000	14) 120 000		
	17) 10 000		
	23) 20 000		
	24) 8 000		
Об. 273 000	Об. 317 700	Об. 80 000	Об. 50 000
С. 135 300			С. 20 000

Акціонерний капітал

	С. 600 000

Матеріали

С. 50 000	
1) 20 000	16) 60 000
Об. 20 000	Об. 60 000
С. 10 000	

Витрати на виплату відсотків

С. -	
5) 5 000	30) 7 000
28) 2 000	
Об. 7 000	Об. 7 000
С. -	

Рахунки до сплати

	С. -
7) 9 000	21) 100 000
20) 300 000	
Об. 309 000	Об. 100 000
С. 209 000	

Збитки від вибуття обладнання

С. -	
7) 1 000	31) 1 000
Об. 1 000	Об. 1 000
С. -	С. -

Обладнання

С. 100 000	
2) 40 000	7) 12 000
	8) 10 000
Об. 40 000	Об. 22 000
С. 118 000	

Знос обладнання

7) 2 000	18) 6 000
8) 1 000	
Об. 3 000	Об. 6 000
	С. 3 000

Знос будівлі

	С. -
	18) 14 000
	Об. 14 000
	С. 14 000

Прибуток від вибуття обладнання

	С. -
31) 6 000	8) 6 000
Об. 6 000	Об. 6 000
	С. -

Дохід від дивідендів

	С. -
31) 6 000	10) 6 000
Об. 6 000	Об. 6 000

Тимчасові інвестиції
інвестицій

С. -	
9) 40 000	11) 40 000
Об. 40 000	Об. 40 000
С. -	

Виробництво

С. -	
13) 80 000	19) 140 000
15) 10 000	
16) 60 000	
17) 8 000	
18) 16 000	
Об. 174 000	Об. 140 000
С. 34 000	

Позавиробничі витрати

С. -	
13) 40 000	30) 46 000
12) 2 000	
18) 4 000	
Об. 46 000	Об. 46 000
С. -	

Готова продукція

С. -	
19) 140 000	22) 120 000
Об. 140 000	Об. 120 000
С. 20 000	

Собівартість реалізованої
продукції

С. -	
22) 120 000	30) 120 000
Об. 120 000	Об. 120 000
С. -	

Прибуток від тимчасових

	С. -
31) 10 000	11) 10 000
Об. 10 000	Об. 10 000
	С. -

Отримана орендна плата

	С. -
31) 2 000	12) 2 000
Об. 2 000	Об. 2 000
	С. -

Прибутковий податок з
заробітної плати

	С. -
14) 20 000	13) 20 000
Об. 20 000	Об. 20 000
	С. -

Заробітна плата
до виплати

	С. -
14) 100 000	13) 100 000
Об. 100 000	Об. 100 000
	С. -

Дохід від продажу

	С. -
31) 300 000	20) 300 000
Об. 300 000	Об. 300 000
	С. -

Внески по податку
на прибуток

С. -	
23) 20 000	29) 20 000
Об. 20 000	Об. 20 000
С. -	

Внески по страхуванню

С. -	
24) 8 000	26) 4 000
Об. 8 000	Об. 4 000
С. 4 000	

Дивіденди оголошені за 2017 рік

С. -	
25) 24 000	33) 24 000
Об. 24 000	Об. 24 000
С. -	

Організаційні витрати

С. – 20 000	
С. 20 000	

Витрати на страхування майна

С. -	
26) 4 000	30) 4 000
Об. 4 000	Об. 4 000
С. -	

Дивіденди до виплати

	С. -
	25) 24 000
	Об. 24 000
	С. -

Дохід від відсотків

	С. -
31) 6 000	27) 6 000
Об. 6 000	Об. 6 000
	С. -

Відсотки до оплати

	С. -
	28) 2 000
	Об. 2 000
	С. -

Податок на прибуток до
оплати

	С. -
	29) 40 000
	Об. 40 000
	С. 40 000

Нерозподілений прибуток

	С. -
33) 24 000	32) 92 000
	С. 68 000

Відсотки до отримання

С. -	
27) 6 000	
Об. 6 000	
С. 6 000	

Загальний рахунок
доходів і витрат

	С. -
30) 238 000	31) 330 000
32) 92 000	
Об. 330 000	Об. 330 000
	С. -

Податок на прибуток

С. -	
29) 60 000	30) 60 000
Об. 60 000	Об. 60 000
С.	

Наступним етапом є складання розрахункової таблиці акціонерного товариства для складання балансу на 31.12.2017 р. за даними Головної книги.

**Трансформаційна таблиця акціонерного товариства для
складання балансу на 31.12.2017 р.**

Рахунок	Попередній баланс		Регулятивні проводки		Попередній баланс з регулятивами		Загальний звіт про прибутки та збитки		Баланс на 31.12.10	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт

Існують два варіанти відображення в балансі прибутку за звітний період:

- у пасиві балансу показується загальна сума прибутку за звітний період (92 000), тоді в активі буде відображена сума оголошених дивідендів (24 000);

- перед складанням балансової таблиці складаються ще дві проводки: перша – перенос суми чистого прибутку 92 000 в кредит рахунку «Нерозподілений прибуток»; друга – перенос суми оголошених дивідендів

(24 000) в дебет рахунку «Нерозподілений прибуток». У такому випадку в балансі відображається тільки кредитове сальдо по рахунку «Нерозподілений прибуток» 68 000 (92 000 – 24 000). Сума 68 000 показується в пасиві балансу. Студенти самостійно складають розрахункову таблицю для складання балансу, перевірка засвоєння практичних навичок відображення в обліку фінансово-господарських операцій проводиться перевіркою балансу АТ на 31.12.2017 р.

БАЛАНС на 31.12.2017 р.

АКТИВ		ПАСИВ	
Гроші в Остбанку	135 300	Акціонерний капітал	600 000
Споруди	300 000	Рахунки до оплати	20 000
Знос	14 000		
Обладнання	118 000	Іпотечний кредит	85 300
Знос	3 000		
Матеріали	10 000	Дивіденди до оплати	24 000
Поза виробничі витрати	34 000	Прибутковий податок до оплати	40 000
Витрати на виплату відсотків	20 000	Відсотки до оплати	2 000
Рахунки до отримання	209 000	Чистий прибуток	92 000
Внески по страхуванню	4 000		
Дивіденди оголошені	24 000		
Організаційні витрати	20 000		
Дохід від відсотків	6 000		
Баланс	863 300	Баланс	863 300

Звіт про прибутки та збитки АО за 2017 р.

Показники	2017 рік
1. Дохід від продаж	300 000
2. Собівартість реалізованої продукції	120 000
<i>Брутто-дохід</i>	<i>180 000</i>
3. Поза виробничі витрати	46 000
Витрати по страхуванню	4 000
<i>Разом</i>	<i>50 000</i>
Операційний прибуток (180 000 – 50 000)	130 000
Фінансові доходи:	
отримані відсотки	6 000
прибуток від реалізації обладнання	6 000
отримані дивіденди	6 000
прибуток від тимчасових інвестицій	10 000
отримана орендна плата	2 000
<i>Разом доходів</i>	<i>30 000</i>
Фінансові витрати:	
витрати на виплату відсотків	7 000
збитки від реалізації обладнання	1 000
<i>Разом витрат</i>	<i>8 000</i>
Чистий прибуток до утримання податку на прибуток (130 000 + 30 000 – 8 000)	152 000
Податок на прибуток	60 000
<i>Чистий прибуток (152 000 – 60 000)</i>	<i>92 000</i>

Звіт про фінансовий стан у 2017 році

1. Джерела оборотного капіталу

1.1. Операційні:

чистий прибуток	92 000
амортизаційні відрахування за 2010 рік	20 000
<i>Разом операційних витрат</i>	<i>112 000</i>

1.2. Іпотечний кредит (отриманий)	100 000
1.3. Продаж обладнання:	19 000
отримано від продажу	24 000
в тому числі прибуток	5 000
<i>Разом джерел</i>	<i>231 000</i>
2. Використання оборотного капіталу	
2.1. Погашення іпотечного кредиту	14 700
2.2. Придбання обладнання	40 000
2.3. Оголошені дивіденди	24 000
<i>Разом</i>	<i>78 700</i>
3. Приріст оборотного капіталу за 2017 рік	152 300
(231 000 – 78 700)	
4. Приріст (зменшення) оборотного капіталу за 2017 рік за даними бухгалтерського балансу	
4.1. Рахунки до отримання (приріст залишку)	+ 209 000
4.2. Грошові кошти (зменшення залишку)	- 44 700
4.3. Відсотки до отримання (приріст залишку)	+ 6 000
4.4. Внески на страхування (приріст залишку)	+ 4 000
4.5. Матеріальні запаси (приріст залишку)	+ 14 000
4.6. Поточні зобов'язання (зменшення залишку в пасиві) -	36 000
<i>Разом приріст оборотного капіталу</i>	<i>+ 152 300</i>

Аналіз фінансових звітів

Показники прибутковості:

Норма прибутковості на інвестований капітал = Чистий прибуток ÷
Середньорічна вартість активів = $92\,000 \div 0,5 \times (650\,000 + 880\,900) =$
 $92\,000 \div 765\,450 = 0,120$ або 12%.

Таким чином, в 2017 році фірма заробила 0,12 дол. на кожний інвестований долар капіталу.

Норма прибутковості власного капіталу = Чистий прибуток ÷ Середня

величина акціонерного капіталу = $92\ 000 \div 0,5 \times (600\ 000 + 600\ 000) = 0,153$
або 15,3 %.

Таким чином, в 2017 році фірма отримала 0,153 дол. прибутку на кожний долар акціонерного капіталу.

Чистий прибуток на одну акцію = (Чистий прибуток – Дивіденди по привілейованих акціях) $\div$ Кількість звичайних акцій = $92\ 000 \div 20\ 000 = 4,60$ дол.

Дивіденд на акцію = Оголошені дивіденди $\div$ Кількість випущених звичайних акцій = $24\ 000 \div 20\ 000 = 1,20$ дол.

Оборотність матеріальних запасів = Собівартість реалізованої продукції $\div$ Середньо річна вартість запасів = $120\ 000 \div 0,5(50\ 000 + 10\ 000) = 4$ обор. Тривалість одного обороту в днях = $365 \div 4 = 91,25$

Доля власного капіталу в засобах = Власний капітал $\div$ Загальна сума засобів = $668\ 000 \div 863\ 300 = 0,77$ або 77 %.

Доля власного капіталу складає 77 %, а зобов'язання перед кредиторами 23 %.

Аналіз даних свідчить про стійкий фінансовий стан акціонерного товариства, акціонерне товариство має фінансові можливості для розширення своєї діяльності в 2011 році.

6.2 Практичні завдання

Практичне завдання 1.

Оцінка запасів за методами оцінки товарно-матеріальних запасів

Вихідні дані про рух товару «Люкс» за місяць.

Дата		Кількість одиниць	Ціна за одиницю, дол. США
01.17	Залишок на початок місяця	10	10
15.17	Придбано	12	11
20.17	Продано	8	20
24.17	Придбано	15	12
28.17	Продано	10	20

Рішення:

Система періодичного обліку запасів (Periodic inventory system)

Залишок товару «Люкс» на кінець місяця за даними інвентаризації = 19 одиниць.

Метод ФАЙФО (FIFO)

Залишок товару, у тому числі:

$$4 \text{ од.} \times \$11 = \$44;$$

$$15 \text{ од.} \times \$12 = \$180;$$

$$\text{Разом: } \$224$$

Собівартість реалізованих товарів:

$$\$100 + \$132 + \$180 - \$224 = \$188$$

Метод середньозваженої оцінки (Average cost)

Залишок на кінець місяця.

$$\text{Середньозважена ціна} = (\$100 + \$132 + \$180) \div (10 + 12 + 15) = \$412 \div 37$$

Практичне завдання 2.

1 січня 2012 року компанія придбала обладнання за 154 000 дол. США, термін експлуатації 14 років. 31 грудня 2013 року термін експлуатації зменшили на 4 роки. 31 грудня 2016 року термін експлуатації встановили 9 років. Метод амортизації лінійний.

Необхідно визначити суму амортизації за 2012 – 2016 роки та балансову вартість обладнання на 31 грудня 2017 року.

Рішення:

Рік	Термін експлуатації	Амортизація	Балансова вартість
2012	14	$154\,000 \div 14 = 11\,000$	143 000
2013	13	$154\,000 \div 14 = 11\,000$	132 000
2014	8	$132\,000 \div 8 = 16\,500$	115 500
2015	9	$132\,000 \div 8 = 16\,500$	99 000
2016	8	$99\,000 \div 9 = 11\,000$	88 000

Практичне завдання 3.

Підприємство придбало обладнання 1 січня 2016 р. за €300 000. 31 грудня 2017 р. обладнання переоцінили до €500 000. У податковому режимі, в якому підприємство здійснює діяльність, переоцінки не впливають ні на податкову базу активу, ні на оподатковані прибутки. Ставка податку на прибуток становить 30 %.

Необхідно відобразити в обліку результати переоцінки.

Рішення:

Податкова база	300 000	
Облікова база	(500 000)	
Тимчасова різниця	(200 000)	
Податок на прибуток (30%)	60 000	
Дебет рахунка «Обладнання»	200 000	
Кредит рахунка « Резерв на переоцінку»		200 000
Дебет рахунка «Резерв на переоцінку»	60 000	
Кредит рахунка «Відстрочене податкове зобов'язання»		60 000

Практичне завдання 4.

Компанія «А» подала позов на підприємство «Б» з приводу необґрунтовано повернутих ним товарів, відвантажених згідно з підписаною угодою на суму 50 000 дол. США. Компанія «Б» не лише відмовилась сплачувати рахунок, але й вимагає відшкодування моральних збитків. Загальна сума їх претензій складає 10 000 дол. США. Судові витрати складають 5 000 дол. США і відшкодовуються винною стороною. У випадку виграшу справи компанія «А», можливо, одержить якусь компенсацію моральних збитків, але ймовірність виграшу невелика. Як компанія «А» повинна відобразити цю ситуацію у своїй фінансовій звітності.

Рішення:

Згідно з принципом обачності компанія «А» повинна визнати у балансі короткострокові зобов'язання на суму 15 000 дол. США. В тому числі 10 000 дол. США – по відшкодуванню можливих моральних збитків компанії «Б» та 5 000 дол. США – по відшкодуванню судових витрат.

У Звіті про прибутки та збитки необхідно визнати:

- зменшення нарахованого доходу від реалізації - 50 000 дол. США;
- витрати на відшкодування можливих моральних збитків, заподіяних компанії «Б» - 10 000 дол. США;
- витрати на ведення судової справи - 5 000 дол. США.

Практичне завдання 5.

1 січня 2017 року компанія «А» випустила 1 000 облігацій номінальною вартістю 1 000 дол. США з датою погашення 31 грудня 2019 року. Проценти за облігаціями підлягають сплаті раз на рік за ставкою 10%. Облігації були продані 1 січня 2017 року за номінальною вартістю. Відобразити в обліку продаж випущених облігацій, та сплату відсотків за випущеними облігаціями.

Рішення:

Продаж випущених облігацій відображається в обліку записом, дол. США:

Дт рах. «Грошові кошти»   1 000 000

Кт рах. «Облігації, що підлягають сплаті»   1 000 000

На суму відсотків, сплачених за облігаціями, наприкінці року складається запис, дол. США:

Дт рах. «Витрати на відсотки за випущеними облігаціями» 100 000

Кт рах. «Грошові кошти»   100 000

Практичне завдання 6.

Компанія «А» в січні 2017 року передала компанії «Б» право на використання комп'ютерної програми на необмежений термін за 150 000 дол. США. Додаткові зобов'язання компанії «А» щодо подальшого обслуговування відсутні. Визнати дохід компанії «А» та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Рішення:

Дохід визнається в сумі 150 000 дол. США на момент передачі нематеріальних активів незалежно від фактичного моменту отримання грошових коштів або іншої форми компенсації.

У січні 2017 р. компанія «А» здійснить запис:

Дт рах. «Рахунки, що підлягають отриманню»	150 000
Кт рах. «Дохід від роялті»	150 000

Практичне завдання 7.

Первісна вартість обладнання 800 000 дол. США, сума накопиченої амортизації на дату першої переоцінки 200 000 дол. США. У результаті експертної оцінки встановлено, що відновлювана вартість цього обладнання на дату переоцінки дорівнює 1 200 000 дол. США. Необхідно методом пропорційної переоцінки накопиченої амортизації визначити результати переоцінки та відобразити їх в обліку. Результати переоцінки відобразити в таблиці:

Показник	До переоцінки	Після переоцінки
Валова балансова вартість		
Накопичена амортизація		
Чиста балансова вартість		

Рішення:

При використанні методу пропорційної переоцінки накопичена амортизація основних засобів у результаті переоцінки зростає пропорційно збільшенню валової балансової вартості, тобто в 1,5 рази ($1\,200\,000 \div$

800 000), та складає 300 000 дол. США ($200\,000 \times 1,5$). В результаті переоцінки отримаємо:

Показник	До переоцінки	Після переоцінки
Валова балансова вартість	800 000	1 200 000
Накопичена амортизація	200 000	300 000
Чиста балансова вартість	600 000	900 000

В обліку необхідно зробити записи:

На суму збільшення валової вартості обладнання:

Дт рах. «Основні засоби» 400 000

Кт рах. «Дооцінка» 400 000

На суму до оцінки накопиченої амортизації:

Дт. рах. «Дооцінка» 100 000

Кт рах. «Накопичена амортизація основних засобів» 100 000

Практичне завдання 8.

Підприємство «А» визнає зобов'язання в сумі € 10 000 за нараховані витрати на гарантії на продукцію 31 грудня 2017 року. Ці витрати не підлягатимуть вирахуванню з метою оподаткування. Ставка податку на прибуток – 25%. Визначити відстрочений податок на прибуток (відстрочена податкове зобов'язання чи відстрочений податковий актив).

Рішення:

Податкова база:

Балансова вартість (зобов'язання) - 10 000

Тимчасова різниця - (10 000)

Податок на прибуток (25 %) - 2 500

Виникає відстрочений податковий актив у сумі – € 2 500

Практичне завдання 9.

Компанія «А» придбала 30 % акцій компанії «В» за їхньою балансовою вартістю 300 000 дол. США. Протягом наступних трьох років після

придбання вказаної частини компанія «В» мала такі результати діяльності: 1-й рік – збиток (800 000); 2-й рік – збиток (400 000); 3-й рік – прибуток 250 000.

Необхідно відобразити в обліку компанії «А» дохід і втрати від участі в капіталі асоційованого підприємства.

Рішення:

В бухгалтерському обліку записи в компанії «А» дол. США:

1-й рік – $800\,000 \times 0,3 = 240\,000$

Дт рах. «Втрати від участі в капіталі»   240 000

Кт рах. «Інвестиції в асоційовані підприємства» 240 000

2-й рік: $400\,000 \times 0,3 = 120\,000$, але балансова вартість інвестиції на початок року лише 60 000.

Дт рах. «Втрати від участі в капіталі»   60 000

Кт рах. «Інвестиції в асоційовані підприємства» 60 000

3-й рік: $(250\,000 \times 0,3) - 60\,000 = 15\,000$

Д т рах. «Інвестиції в асоційовані підприємства» 15 000

Кт рах. «Дохід від участі в капіталі

асоційованого підприємства»   15 000

Практичне завдання 10.

Операційні доходи підприємства за звітний період становлять 500 000 дол. США, а операційні витрати 360 000 дол. США. До операційних витрат включено представницькі витрати 20 000 дол. США, з яких лише 5 000 дол. США дозволено включати до валових витрат з метою оподаткування. Інших доходів і витрат у звітному періоді не було. Визначити витрати з податку на прибуток при ставці 30%, визначити вплив різниць на суму податкового прибутку в наступних звітних періодах.

Рішення:

Обліковий прибуток складає: $500\,000 - 360\,000 = 140\,000$ дол. США

Поточний (податковий)прибуток складає:

$$500\,000 - (360\,000 - 15\,000) = 125\,000 \text{ дол. США.}$$

Витрати з податку на прибуток за відсутності тимчасових різниць дорівнюватимуть поточному податку на прибуток 37 500 дол. США ($125\,000 \times 0,3$). Постійні різниці не впливають на суму податкового прибутку в наступних звітних періодах.

Практичне завдання 11.

Підприємство для виготовлення двох виробів використовує два види матеріалів – «А» і «В». Для оцінки залишків матеріалів на складі є така інформація:

Вид матеріалів	Фактична собівартість одиниці матеріалів	Відновлювальна собівартість одиниці матеріалів	Витрати на завершення виробництва одиниці продукції	Ціна продукції за одиницю	Витрати на збут одиниці продукції
А	60	54	50	120	15
В	40	38	30	100	10

Необхідно розрахувати чисту вартість реалізації одиниці продукції з матеріалу «А» та матеріалу «В», зробити висновки.

Рішення:

Чиста вартість реалізації одиниці продукції, виробленої з матеріалу А:
Складає: $120 - 15 = 105$

Таким чином, собівартість одиниці цієї продукції перевищує її чисту реалізаційну вартість на 5 дол. США ($105 - (60 + 50)$). Виходячи з цього, фактичну собівартість одиниці матеріалу «А» слід зменшити на 6 дол. США, тобто списати до рівня відновлюваної собівартості.

Матеріал «В» не підлягає переоцінці, оскільки чиста вартість реалізації продукції ($100 - 10 = 90$) вища за її собівартість ($40 + 30 = 70$).

Практичне завдання 12.

Компанія «А» 3 січня 2017 року придбало 40 % акцій компанії «В», за 2 000 тис. дол. США, що дає можливість інвестору суттєво впливати на

діяльність компанії. На дату придбання акцій капітал компанії «В» включав, (тис. дол. США):

Статутний капітал	2 400
Додатковий оплачений капітал	1 200
Резервний капітал	600
Нерозподілений прибуток	800
Разом	5 000

Протягом 2017 року компанія «В» отримала чистий прибуток 700 тис. дол. США.

Необхідно відобразити в обліку компанії «А» придбання інвестиції у компанії «В», суму доходу від участі в капіталі за 2017 рік., визначити балансову вартість інвестиції у компанію «В» на 31 грудня 2017 року.

Рішення:

На суму інвестиції у компанію «В», тис дол. США:

Дт рах. «Інвестиції в асоційовані підприємства» 2 000

Кт рах. «Грошові кошти» 2 000

На суму доходу від участі в капіталі за 2017 рік $(700 \times 0,4) = 280$

Дт рах. «Інвестиції в асоційовані підприємства» 280

Кт рах. «Дохід від участі в капіталі асоційованих підприємств» 280

Таким чином, балансова вартість інвестиції у компанію «В» на 31 грудня 2017 року становить 2 280 тис. дол. США, що відображає частку інвестора в капіталі асоційованого підприємства: $(5\,000 + 700) \times 0,4 = 2\,280$.

Практичне завдання 13.

Є такі дані про оцінку залишків товару, дол. США:

	Собівартість	Чиста вартість реалізації
Запаси на початок року	370 000	370 000
Запаси на кінець року	420 000	400 000

Відобразити в обліку пряме списання балансової вартості товарів до чистої вартості їх реалізації в системі постійного обліку запасів без створення резерву знецінення запасів та із створенням резерву знецінення запасів.

Рішення:

Відображення в обліку без створення резерву:

Дт рах. «Операційні витрати» 20 000

Кт рах. «Товари» 20 000

У Звіті про фінансовий стан товари будуть відображені в сумі 400 000 дол. США

У разі створення резерву знецінення запасів товари відображаються:

Дт рах. «Операційні витрати» 20 000

Кт рах. «Резерв знецінення запасів» 20 000

Практичне завдання 14.

Компанія «А» обміняла трактор на вантажівку, здійснивши доплату 5 000 дол. США балансова вартість трактора 12 000 дол., справедлива вартість – 16 000 дол. США. Балансова вартість вантажівки – 16 000 дол. США, справедлива вартість – 21 000 дол. США. Визначте фінансовий результат операції обміну для компанії «А».

Рішення:

Фінансовий результат операції обміну для компанії «А»:

Справедлива вартість вантажівки (21 000) – балансова вартість трактора (12 000) – грошова доплата (5 000) = 4 000 дол. США.

Практичне завдання 15.

Підприємство застосовує метод оцінки основних засобів за переоціненою вартістю. Справедлива вартість виробничого обладнання на 31 грудня 2017 року - 42 000 дол. США, а його балансова вартість до переоцінки на цю дату - 40 000 дол. США. Як вплине зміна справедливої вартості на статтю «Інший додатковий капітал», якщо кредитове сальдо рахунку «Інший додатковий капітал. Дооцінка» на 31 грудня 2017 року до відображення переоцінки дорівнювало 1 000 дол. США.

Рішення:

Зміна справедливої вартості основних засобів призведе до зростання кредитового сальдо рахунку «Інший додатковий капітал. Дооцінка» на 2 000

дол. Кредитове сальдо рахунку на 31 грудня 2017 року – 3 000 дол. США.

Практичне завдання 16.

Первісна вартість обладнання 1 600 000 дол. США, сума накопиченої амортизації на дату першої переоцінки 400 000 дол. США. У результаті експертної оцінки встановлено, що відновлювана вартість цього обладнання на дату переоцінки дорівнює 2 400 000 дол. США. Необхідно методом пропорційної переоцінки накопиченої амортизації визначити результати переоцінки та відобразити їх в обліку.

Результати переоцінки відобразити в таблиці:

Показник	До переоцінки	Після переоцінки
Валова балансова вартість		
Накопичена амортизація		
Чиста балансова вартість		

Рішення:

При застосуванні методу пропорційної переоцінки накопичена амортизація основних засобів у результаті переоцінки зростає пропорційно збільшенню валової балансової вартості, тобто в 1,5 рази: $2\,400\,000 \div 1\,600\,000 = 1,5$. У результаті переоцінки отримаємо:

Показник	До переоцінки	Після переоцінки
Валова балансова вартість	1 600 000	2 400 000
Накопичена амортизація	400 000	600 000
Чиста балансова вартість	1 200 000	1 800 000

В обліку необхідно зробити записи:

На суму збільшення валової вартості обладнання:

Дт рах. «Основні засоби» 800 000

Кт рах. «Дооцінка» 800 000

На суму до оцінки накопиченої амортизації:

Дт. рах. «Дооцінка» 200 000

Кт рах. «Накопичена амортизація основних засобів» 200 000

Практичне завдання 17.

Підприємство придбало програмне забезпечення 2.01.17 року за 5 000 дол. США, оцінило строк його корисного використання 5 років без визначення ліквідаційної вартості. Для нарахування амортизації застосовується метод прямолінійної амортизації. Якою буде балансова вартість програмного забезпечення 31.12.2017 року ?

Рішення:

Амортизація нематеріальних активів за 201 рік становитиме:

$$5\ 000 \div 5 = 1\ 000 \text{ дол. США}$$

Балансова вартість програмного забезпечення на 31.12.2017 року:

$$5\ 000 - 1\ 000 = 4\ 000 \text{ дол. США.}$$

Практичне завдання 18.

Підприємство отримало від замовника аванс у сумі 6 000 дол. США (за продукцію ціною 20 дол. США за одиницю, собівартість якої 18 дол. США за одиницю), а відвантажило у звітному періоді лише 250 одиниць. Визначте показники Звіту про прибутки та збитки відповідно до принципу нарахування.

Рішення:

У звіті про прибутки та збитки необхідно відобразити дохід від реалізації продукції та собівартість реалізованої продукції.

Якщо підприємство відвантажило у звітному періоді лише 250 одиниць продукції, то необхідно визнати дохід від реалізації продукції у сумі 5 000 дол. США: (20 дол. США за од. $\times$ 250 один. = 5 000 дол. США), собівартість реалізованої продукції становить 4 500 дол. США (18 дол. США $\times$ 250 один. = 4 500 дол. США).

Практичне завдання 19.

Прибуток компанії від звичайної діяльності до оподаткування у 2017 році становив 150 000 дол. США. Протягом року залишок запасів компанії зменшився на 30 000 дол. США, а кредиторська заборгованість зросла на

30 000 дол. США. Амортизація необоротних активів за 2017 рік дорівнювала 50000 дол. США. Розрахуйте чисті грошові надходження від операційної діяльності.

Рішення:

За непрямим методом чисті грошові надходження складають:

$$150\,000 + 30\,000 + 30\,000 + 50\,000 = 260\,000 \text{ дол. США}$$

Практичне завдання 20.

Від покупця 1.06.2017 року отримано вексель під 12 % річних терміном на 3 місяці на суму 10 000 дол.США на погашення дебіторської заборгованості. Термін оплати векселя 1.10.2017р. Необхідно відобразити в обліку одержання векселя та його сплату.

Рішення:

1.06.2017 року. - в обліку відображають одержаний від клієнта вексель:

Д-т рах. «Векселі одержані» 10 000

К-т рах. «Рахунки до одержання» 10 000

Відсотки за векселем за три місяця складають:

$$10\,000 \times 12\% \times 3/12 = 300 \text{ дол. США.}$$

Сума погашення векселя становить:

$$10\,000 + 300 = 10\,300 \text{ дол. США.}$$

1.09.2017 р. в обліку відображають погашення векселя та сплату відсотків записами:

Д-т рах. «Грошові кошти» 10 300

К-т рах. «Векселі одержані» 10 000

К-т рах. «Доходи за відсотками» 300

Практичне завдання 21.

Компанія «Альфа» придбала для тривалого утримання акції компанії «Бета» на суму 60 000 дол. США (10 000 акцій $\times$ 1 дол. США) за ринковою вартістю. Номінальна вартість однієї акції – 75 центів. На фондовій біржі

сплачені послуги брокеру 400 дол. США. Загальна кількість акцій, випущених компанією «Бета» складає 100 000 штук. Необхідно визначити балансову вартість інвестицій компанії «Альфа» в акції компанії «Бета».

Рішення:

Балансова вартість інвестицій компанії «Альфа» в акції компанії «Бета» на момент їх придбання дорівнює їхній собівартості:

$$60\,000 + 400 = 60\,400 \text{ (дол. США)}$$

У разі оцінки інвестицій за собівартістю інвестор відображає інвестиції в асоційовані підприємства в обліку за фактичною собівартістю їх придбання, а дохід від інвестицій визнає лише в міру отримання дивідендів.

Практичне завдання 22.

Портфель довгострокових інвестицій компанії «Альфа» в ринкові акції інших компаній:

Об'єкт інвестування	Собівартість	Ринкова вартість	
		31.12.2016	21.12.2017
Фірма «Бета»	1 446	1 478	1 800
Фірма «Сиріус»	2 340	1 900	2 000
Разом	3 786	3 378	3 800

Компанія «Альфа» не має суттєвого впливу на фірми «Бета» та «Сиріус». Необхідно відобразити в обліку вартість інвестицій на звітну дату.

Рішення:

На звітну дату в обліку необхідно відобразити знецінення цінних паперів:

Дебет рах. «Нереалізований збиток від знецінення цінних паперів»	408
Кредит рах. «Резерв знецінення цінних паперів»	408

Практичне завдання 23.

Компанія «Альфа» придбала акції компанії «Бета» за номінальною вартістю, класифікуючи їх як довгострокові фінансові інвестиції. Компанія

«Альфа» не має суттєвого впливу на компанію «Бета». Яким чином збиток, отриманий компанією «Бета» у звітному періоді, вплине на звіт про фінансовий стан компанії «Альфа».

Рішення:

Збиток, отриманий компанією «Бета» у звітному періоді, ніяк не вплине на звіт на фінансовий стан компанії «Альфа». Коригування вартості інвестицій на суму частки інвестора у прибутку чи збитку об'єкта інвестування передбачене лише за умов застосування методу участі в капіталі. Цей метод використовується у разі наявності суттєвого впливу інвестора на об'єкт інвестування.

Практичне завдання 24.

Протягом 2017 року компанія реалізувала фінансові вкладення з прибутком 22 000 дол. США. Залишок рахунку «Фінансові вкладення» на початок року був 104 000 дол. США, а на кінець року – 91 000 дол. США. Протягом року компанія інвестувала в цінні папери інших підприємств 31 000 дол. США. Визначити дохід від реалізації фінансових вкладень.

Рішення:

Собівартість реалізованих фінансових вкладень становила:

Собівартість реалізованих фінансових вкладень = Залишок фінансових вкладень на початок року + надходження фінансових вкладень за рік - Залишок фінансових вкладень на кінець року:

$$104\,000 + 31\,000 - 91\,000 = 44\,000 \text{ дол. США.}$$

Дохід від реалізації фінансових вкладень дорівнює: собівартість реалізованих фінансових вкладень + прибуток від реалізації фінансових вкладень:

$$44\,000 + 22\,000 = 66\,000 \text{ дол. США.}$$

Практичне завдання 25.

Корпорація «А»1 вересня 2016 р. придбала: 10 000 акцій корпорації

«В» (що складає 2% її акціонерного капіталу) за ціною 25 дол. США за акцію; 5 000 акцій корпорації «С» (3% її акціонерного капіталу) за ціною 15 дол. США за акцію.

Ринкові вартості на кінець року: компанії «В» склали 21 дол. за акцію; компанії «С» 17 дол. США за акцію.

1 травня 2017 р. продано 2 000 акцій компанії «С» за ціною 23 дол. США за акцію.

1 жовтня 2017 р. отримані дивіденди по акціях корпорації «С» 0,20 дол. США за акцію.

31 грудня 2017 р. ринкові вартості на кінець року склали: компанії «В» 24 дол. США за акцію; компанії «С» 13 дол. США за акцію.

Необхідно відобразити в обліку господарські операції та визначити вартість інвестицій на звітну дату.

Рішення:

В бухгалтерському обліку операції відображаються:

Придбання акцій 1 вересня 2016 р.:

10 000 акцій «В» × 25 дол. США = 250 000 дол. США

5 000 акцій «С» × 15 дол. США = 75 000 дол. США

Разом: 325 000 дол. США

Дт рах. «Довгострокові фінансові вкладення» 325 000

Кт рах. «Грошові кошти» 325 000

На 31 грудня 2017 р. в обліку відображається вартість фінансових інвестицій з урахуванням ринкової вартості:

Компанія	Кількість акцій	Ринкова вартість однієї акції	Ринкова вартість всіх акцій	Вартість придбання акцій
«В»	10 000	21	210 000	250 000
«С»	5 000	17	85 000	75 000
Разом			295 000	325 000

Зменшення вартості довгострокових вкладень = вартість придбання – ринкова вартість:

$$325\,000 - 295\,000 = 30\,000 \text{ дол. США}$$

коригування в обліку:

Дт рах. «Нереалізовані збитки по довгостроковим вкладенням» 30 000

Кт рах. «Поправки на зменшення вартості довгострокових вкладень» 30 000

1 травня реалізовано 2 000 акцій: $2\,000 \times 23 = 46\,000$

$$2\,000 \times 25 = 50\,000$$

$$50\,000 - 46\,000 = 4\,000$$

Дт рах. «Грошові кошти» 46 000

Дт рах. «Збитки від реалізації фінансових вкладень» 4 000

Кт рах. «Довгострокові фінансові вкладення» 50 000

1 жовтня отримані дивіденди: $5\,000 \times 0,20 = 1\,000$ (дол.США)

Дт рах. «Каса» 1 000

Кт рах. «Прибуток по дивідендам» 1 000

Коригування в обліку на кінець 2017 р.

Дт рах. «Поправки на зменшення вартості довгострокових інвестицій» 12 000

Кт рах. «Нереалізовані збитки по довгостроковим інвестиціям» 12 000

Сума коригування (12 000) визначається як різниця між поправкою на 31 грудня 2016 р., яка виникла в результаті зниження ринкової вартості акцій (30 000 дол. США), та поправкою на кінець року (18 000 дол. США), яка визначається наступним чином:

Компанія	Кількість акцій	Ринкова вартість однієї акції	Ринкова вартість всіх акцій	Вартість придбання акцій
«В»	8 000	24	192 000	200 000
«С»	5 000	13	65 000	75 000
Разом			257 000	275 000

Вартість придбання – ринкова вартість: $275\,000 - 257\,000 = 18\,000$ дол. США

Контрарні рахунки «Поправки на зменшення вартості довгострокових інвестицій» та «Нереалізовані збитки по довгостроковим інвестиціям»

завжди мають однакові суми та протилежні по значенню сальдо. Записи по кредиту рахунка «Поправки на зменшення вартості довгострокових інвестицій» визначають перебільшення ринкової вартості інвестицій порівняно із їхньою собівартістю, а по дебету рахунку «Нереалізовані збитки по довгостроковим інвестиціям» визначають зменшення акціонерного капіталу.